

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Omnisportcentrum 'De Voorwaarts' te Apeldoorn

25 april 2003

1163-67

ISBN 90-421-1155-0
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Overige opmerkingen over het MER met aanbevelingen voor de besluitvorming	2

1. INLEIDING

De gemeente Apeldoorn heeft het voornemen een multifunctioneel sportcentrum voor top- en breedtesport samen met commerciële functies en een megalioscoop te ontwikkelen in het gebied De Voorwaarts. Vanwege de te verwachten bezoekersaantallen is deze recreatieve activiteit m.e.r.-plichtig en wel op grond van onderdeel C van de bijlage bij het gewijzigde Besluit m.e.r. 1994, categorie 10.1.

Bij brief van 24 februari 2003¹ heeft het college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 21 februari 2003 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 28 juni 2001;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit inzake de vaststelling van het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Om meer duidelijkheid te krijgen over de gevolgde methode en randvoorwaarden heeft er op 1 april 2003 een overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoor-

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

digers van de gemeente Apeldoorn en de Commissie. Tijdens dit overleg hebben vertegenwoordigers namens de gemeente Apeldoorn het één en ander toegelicht. Aangezien er niet sprake is geweest van wezenlijke nieuwe informatie, was het niet nodig om hierover apart inhoudelijk te rapporteren. Wel heeft het geleid tot meer inzicht bij de Commissie hoe men tot bepaalde conclusies en uitwerkingen gekomen is.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Het MER geeft een voldoende beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. Daardoor is bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. De Commissie vindt met name de thematische speurtocht naar steeds de beste milieuplossing voor een bepaald onderdeel heel helder, omdat de gemaakte keuzes per onderdeel heel goed inzichtelijk zijn gemaakt en daardoor ook goed betrokken kunnen worden bij het nemen van het besluit.

2.2 Overige opmerkingen over het MER met aanbevelingen voor de besluitvorming

In deze paragraaf geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen. De opmerkingen die hier gemaakt worden zijn niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel.

Gevoeligheidsanalyse

In dit MER staan de milieugevolgen van de verwachte verkeerstoename centraal. Dat is in het MER systematisch en helder in beeld gebracht. In de samenvatting worden in tabel 7.1 (pagina 8 van de samenvatting) alle te verwachten milieueffecten duidelijk afgezet tegen de verschillende verkeersvarianten en deze tabel komt overeen met tabel 7.11 van het MER. De informatie die aan de tabel in de samenvatting ten grondslag ligt is transparant en correct. Echter, er is in deze tabel – in tegenstelling tot de tabel in het MER – uitgegaan van een >50 dB(A) grenswaarde, wat kan variëren van 51 tot meer dan 60 dB(A). De Commissie heeft op met name dat deel van de tabel een gevoeligheidsanalyse toegepast, uitgaande van het MER, om te beoordelen of met een differentiatie in drempelwaarden er een ander beeld uit zou komen. Dat bleek niet het geval te zijn.

Indien echter deze berekeningen zijn gebaseerd op foutieve aantallen woningen, zoals onder andere gesteld in inspraakreactie 34⁸, dan is variant 1 voor wat betreft geluidhinder alleen nog maar beter dan variant 2 wanneer de

---

⁸ Zie daartoe bijlage 4.

middelste hinderklasse met een factor 1,5 en de hoogste hinderklasse met een factor 2 wordt gewogen ten opzichte van de laagste hinderklasse.

| De Commissie beveelt aan om een gemotiveerde weging te kiezen en de tellingen van de gehinderde aantallen woningen te verifiëren.

Tevens wenst de Commissie – ter relativering – op te merken dat in een MER altijd sprake is van prognoses. De ingeschatte toekomst en de uiteindelijke werkelijkheid kunnen van elkaar verschillen. Maar de in dit MER gehanteerde methoden zijn helder, goed toegepast en gangbaar. Bepaalde ‘worst case’ situaties moeten ook vanuit die optiek beoordeeld worden: sommige ernstige problemen zullen zich ook nooit voordoen, juist omdat men adequate voorzorgsmaatregelen getroffen heeft. De in het MER beschreven maatregelen kunnen een adequate bijdrage leveren aan het verminderen van de in het MER beschreven milieuhinder.

| De Commissie adviseert om vooral tabel 7.1 (Effecten externe verkeersontsluiting) zoals weergegeven in de Samenvatting van het MER te betrekken bij de besluitvorming.

Parkmanagement

In het MER wordt hier summier aandacht aan besteed, terwijl dit middel goed gebruikt kan worden om bepaalde milieuresultaten verder te verbeteren. Door goed parkmanagement – waarvan realisatie een forse inspanning vraagt van betrokkenen – kunnen met name de verkeersstromen beter gereguleerd worden en daardoor kan de (geluids)overlast voor de woonomgeving beter beheerst worden.

De Commissie wil de volgende aspecten noemen die bij parkmanagement nader aandacht behoeven en bij de besluitvorming betrokken dienen te worden:

- opstellen van een vervoersplan en instellen van een vervoercoördinator voor het gebied in samenwerking met alle exploitanten van het terrein;
- via vergunningverlening voor grote evenementen voorkomen van overbelasting van parkeerruimte en de toeleidende wegen;
- een helder parkeerbeleid, waarbij bij grote drukte, parkeren alleen mogelijk is op vooraf (elektronisch) bestelde en betaalde parkeerplaatsen, zodat wordt voorkomen dat veel mensen voor niets naar een parkeerplaats zoeken en vervolgens mogelijk in de omliggende wijken parkeren, in plaats van terug te rijden naar het transferium;
- afstemming van het gebruik van elkaars parkeerruimte bij alle functies op en rond het terrein;
- afspraken maken met de verschillende exploitanten over het opzetten en het onderhoud van gemeenschappelijke voorzieningen.

| De Commissie adviseert om ten aanzien van het parkmanagement vooral ook de aspecten afstemming grote evenementen en parkeerbeleid bij de besluitvorming te betrekken.

Nieuw station

Een eventueel nieuw NS-station, vlakbij de ingang van het Voorwaartsterrein, zal een extra impuls aan het OV-gebruik kunnen geven. Terecht wordt in het MER aangegeven dat dit station nog niet zeker is. Indien dit station over enige tijd gerealiseerd zal worden, dient bekeken te worden of er nog een aantal aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om de treinpassagiers zo snel en veilig mogelijk naar het Voorwaartsterrein te laten lopen. Daarbij kan ook worden gedacht aan het op elkaar afstemmen van sluitingstijden en ver-

trektijden van laatste treinen. Voorts zal ook zonder een nieuw station aandacht nodig zijn voor de openbaar vervoerontsluiting, zowel per bus als naar het huidige station. Ook daarbij is het nuttig om vertrektijden en openings- en sluitingstijden op elkaar af te stemmen.

| De Commissie adviseert om in het besluit aan te geven, indien het NS-station gerealiseerd gaat worden, welke voetgangersmaatregelen dan getroffen kunnen worden. De Commissie vraagt aandacht voor de afstemming van de dienstregeling openbaar vervoer en de openings- en sluitingstijden.

Flora en Fauna

Het MER geeft vooral bruikbare informatie over de in het plangebied aanwezige flora, maar ten aanzien van de aanwezige fauna is de informatie summier. Voor de besluitvorming is voldoende ecologische informatie aanwezig, maar de Commissie wil de gemeente Apeldoorn erop wijzen dat zonder enige twijfel er nog een ontheffingsaanvraag op grond van de op 1 april 2002 in werking getreden Flora- en Faunawet zal moeten worden aangevraagd. Dit dient zo spoedig mogelijk te gebeuren. Om voor een ontheffing in aanmerking te komen zal meer gedetailleerde informatie over de in het plangebied voorkomende beschermde planten- en diersoorten moeten worden aangeleverd. Daartoe is de informatie in het MER niet toereikend.

| De Commissie brengt onder de aandacht dat er een ontheffing aangevraagd zal moeten worden op grond van de Flora- en Faunawet en dat daarvoor meer gedetailleerde informatie nodig is dan in het MER wordt geleverd.

Naar aanleiding van de inspraakreacties (bijlage 4)

Uit diverse inspraakreacties blijkt dat bewoners de veranderingen ernstiger beoordelen, dan in het MER naar voren komt. Dit is een gevolg van het feit dat bewoners de huidige situatie met de toekomstige situatie vergelijken, terwijl in het MER een vergelijking wordt gemaakt tussen de autonome ontwikkeling en de verschillende varianten. Het MER maakt kennelijk onvoldoende duidelijk dat een groot deel van de hinder beschreven bij de verschillende varianten eigenlijk afkomstig is van de beschreven autonome ontwikkeling.

| De Commissie beveelt aan om bij de communicatie over dit project nadrukkelijker duidelijk te maken dat de in het MER beschreven verschillen in milieueffecten voortkomen uit een vergelijking tussen de autonome ontwikkeling – en dus niet de bestaande toestand – en de verschillende varianten.

Tevens gaan veel inspraakreacties over het ingrijpend veranderen van de Zutphense straat. Geconstateerd moet worden dat dit een afgeleid gevolg is van de voorgenomen activiteit. Daarnaast kan vastgesteld worden dat op termijn, vanwege de autonome ontwikkeling van het verkeer, er ook een ingrijpende aanpassing zal moeten plaatsvinden van de Zutphense straat. Dit laat onverlet dat de gevolgen van deze ingreep wel in het MER aan de orde moeten komen en dat is ook in voldoende mate gebeurd. Er had in het MER meer aandacht besteed kunnen worden aan verschillende mitigerende maatregelen. Sowieso moet de uiteindelijke situatie aan de daarvoor geldende geluidsnormen voldoen. Dat aspect zal dan ook zeker nog nader uitgewerkt moeten worden.

| De Commissie adviseert om zo gauw duidelijk is voor welke variant gekozen gaat worden, gelijktijdig aan te geven welke mitigerende maatregelen allemaal getroffen zullen worden om (geluids)overlast tot beneden de daarvoor geldende normen te houden.

Uit verschillende inspraakreacties blijkt dat er zorg bestaat omtrent de parkeersituatie op het terrein van De Voorwaarts alsook ten aanzien van de aanvullende plaatsen in een nog te ontwikkelen transferium. In het MER is voldoende informatie aanwezig om te komen tot een pakket van parkeermaatregelen⁹. Dat pakket van parkeermaatregelen dient betrokken te worden bij de besluitvorming.

| De Commissie is van mening dat in het MER voldoende informatie aanwezig is om te komen tot een pakket van parkeermaatregelen en dit dient bij de besluitvorming betrokken te worden.

In inspraakreactie nummer 2¹⁰ wordt geconstateerd dat de behoefte aan de te bouwen voorzieningen niet als zodanig is bepaald, maar dat in het MER is uitgegaan van de capaciteit van de voorzieningen bij het bepalen van de milieueffecten. Omdat een dergelijke benadering tevens de maximaal te verwachten milieubelasting oplevert, is dat voor het MER een voldoende robuuste methode bij het bepalen van de milieueffecten.

| De Commissie constateert dat bij het bepalen van de milieueffecten van de verschillende voorzieningen de capaciteit – en dus niet de behoefte – bepalend is geweest voor het vaststellen van de omvang van de milieueffecten. Een dergelijke methode is voldoende robuust bij het bepalen van de mogelijke milieueffecten.

---

⁹ Zie tevens inspraakreactie nummer 1, bijlage 4.

¹⁰ Zie bijlage 4.